

аналіз постанови ради міністрів, бо ясно, що доклад п. Колокольцова явився після постанови співробітників міністерства земельних справ, в якому вони вказали на методи роботи харківського обратора-самостійника. А. Я.

В. П. Краніхфельд.

В Москві раніше й несподівано смер відомий письменник Володимир Павлович Краніхфельд—одні з найкращих росіян, яких я тільки знав. Ще 27 березня я бачився з ним і ми дав мені, як охорожну грамоту від більшовиків, дарування московського музею революції на переїзд до України в справах музею. Нам обом здавалося тоді, що ми не одні раз ще зустрінемося в мій дружній бе-оїді, але не так склалося...

Про В. П. Краніхфельда вже були чималими замінки в київській пресі—замінки, що досить правдиво нагадують його надзвичайно благородне духовне обличчя, його доправа не зловбиве чисте серце та м'яку чаруючу вдачу; але ніхто, здається, не звернув уваги на те, що Краніхфельд, котрий родився й виріс між білорусами та українцями, дуже тепло відноситься до українського питання й одну з перших своїх літературних праць присвятив Шевченкові. Його книга про великого українського письменника вишита кількома виданнями і до цієї пори не втратила свого значення.

В початку революції я служив з В. П. в одній громадській організації, і коли нам, московським українцям, між котрими тоді знаходились М. С. Грушевський та В. К. Вилинченко, треба було зібратися на нараду, то службовий кабінет Краніхфельда був завжди до наших послуг. Нам'ятаю, що в цій кабінеті обговорювалося між іншими, лист М. С. Грушевського до О. Ф. Керенського з приводу першої декларації тимчасового правління.

Коли загострилися відносини між Україною та Великоросією, і Москва, можна сказати, вся наскрізь перейнялася непримиренною злобою та ненавистю проти нас, українців, Краніхфельд стояв осторонь і не лютував, а з тихим сумом дивився на них. Він бачив як сього-дняшній Український національний конгресус та політичний центр українців, що йде на захист української держави, а з іншого боку, як Український національний конгресус та політичний центр українців, що йде на захист української держави, а з іншого боку, як Український національний конгресус та політичний центр українців, що йде на захист української держави...

Коли б більшість російського громадянства складалася з таких людей, як В. П. Краніхфельд, то, розуміється, нам не прийшлося би переживати ті дні, в які в Україні та перешкоди в нашій державній праці, які поставили нам такі знані меншости, і ідея російської федерації не була б так безнадійно скомпромітована.

Ол. Саліновський.

В міністерствах

Совіть міністрів української держави в засіданні 25-го мая 1918 года постановили:

Закон о некоторых изменениях действующих штатов Министерства Земледелия:

1. Упразднить должности:
 - Всех Директоров Выделов;
 - Всех Вице-Директоров Выделов;
 - Заведывающих делами Лесного Департамента;
 - 1) Административным, 2) лесоохранительным,
 - 3) лесомелiorативным, 4) Торгово-промышленным;
 - Всех ревизоров-инструкторов;
 - Всех лесоводов-инструкторов;
 - Всех инструкторов I-го, II-го и III-го разрядов;
 - Всех инструкторов-практикантов;
- Без состава Информационного Выдела Заглавной Канцелярии. Взыскать для данного случая из существующих заготовок запатентованного награждение выдать в разряд двухмесячного оклада малочисельным лицам, прослужившим в ведомстве Земледелия больше шести месяцев; лицам же, прослужившим в ведомстве меньше шести месяцев—в разряде одномесячного оклада малочисельно.
2. Упразднить должности:
 - Вице-Директоров Департамента;
 - Начальников Выделов.

3. Поручить Министру Земледелия представить в возможно непродолжительном времени проект новых штатов Министерства.

Председатель Совета Министров Министр Земледелия В. Колокольцов.

Постанова загальних зборів співробітників міністерства земельних справ од 25-го травня ц. р.

Загальні збори співробітників міністерства земельних справ 25-го травня, заслухавши постанову ради міністерства, комітету співробітників од 24-го травня, одногласно ухвалили цю постанову прийняти а Крім того, прийнявши на увагу сучасні відносини між міністерством і співробітниками, прийняли додатково такі постанови:

- 1) Співробітники міністерства земельних справ вказують, що особи, які вороже відносяться до української справи, а також заводять або мають заводити на Україні русифікацію, не можуть бути міністрами, або займати взагалі урядові посади.
- 2) Можливі звільнення без пояснення причин, без згоди на те комітету співробітників, або професійної організації міністерства, вважаються недійсними і такі посади оголошуються під бойкотом.
- 3) В разі, коли наш протест не викликає бажаних змін в політиці міністерства а також в тім разі, коли проти співробітників буде вжито репресії, загальні збори співробітників міністерства залишають за собою право активного виступу в оборону своїх службових справ.
- 4) Ця постанова загальних зборів опубліковується в часописах разом із решами приведенню розмовам ради міністерства і комітету співробітників від 24-го травня 1918 року.

В справі договору з Великоросією.

Дня 24. V. розпочала свої роботи спеціальна Комісія при міністерстві торгів і промисловости по вивченню основ закладення тимчасового торгового договору з Великоросією та іншими державами.

Прохають уюх заінтересованих (торгово-промислові організації, наукові інституції, як рівном приватні особи) презентувати матеріали, лагуючі праці, відомости та інші матеріали, які мають зв'язок з торгово-економічним договором, на адресу: Міністерство торгів і промисловости, Департамент Земельного Торгів, Влада Інженерів Барського Двору, Бульварний пр. 35-а.

Начальник Н. П. Округи.

Призначений Міністерством Внутрішніх Справ на посаду Начальника Київської поштово-телеграфної Округи А. Н. ШЕНУРА; приступив до виконання своїх обов'язків.

До голови мирової україн.-великоросійської конференції п. С. Шелухина.

Переселенський відділ земельного департаменту сям повідомляє про надзвичайно важке становище переселенців-українців, що перебувають у цей час на території Росії, про що свідчать скарги, які поступають і поступили, а також заяви поодиноких осіб і цілих делегацій, що звертаються за допомогою й порадою до переселенського відділу. Російське населення проводячи в життя глибоке виселення переселенців українців уживає при цьому негарних засобів вживаючо до цього.

Живий і мертвий інвентар і навіть речі домашнього скарбачка грабуються, а люди при крайовій руйнації виводяться на вулицю.

Зважаючи на це, переселенський відділ прохає голову мирової україн.-великорос. делегації негайно з'явитися перед російським урядом заходив, що-до забезпечення елементарних прав на спокійне життя переселенців українців на території Росії, до повернення пограбованого майна, відшкодування зроблених збитків, а також і що до забезпечення права на довернення до своїх залишених хат переселенців, перебуваючих зараз на Україні, які б цього не побажали.

Заява б. комісара земсоюзів рум-фронта.

Бувши комісар земсоюзів румунського фронту д. Малан, якому д. Гаврилов змінив передачі все майно „Земсоюз“, в свій час обіцяв мене влізти Українській Республіці, провади московських уповноважених, провади саму адміністрацію харчових справ про те, яка необхідна зробити цьому майну од московських ліквідацій.

Показавши посаду, уже як громадянин, д. Малан заявив, що передача справ ліквідації уповноваженим московського головного комітету в сучасній межі з погляду політичного і інших поглядів нікому не користна для Української Держави. Крім того

на випадок такої передачі буде справа ліквідації галузуватися, як з боку цих самих московських уповноважених та з боку частими співробітників, які не сходяться з тим особами в політичних доглядах. З одного і з другого боку буде саботаж. Разом з тим д. Малан не обстоє і той ліквідаційної комісії, на чолі якої сам він стоєв. Він думає, що залишити справу ліквідації в руках ліквідаційної комісії теж нема рації, бо з боку прихильників старого комітету буде саботаж і надалі, що теж пошкодить справі.

Крім того як будуть справами керувати та чи наша група, навіть персонально, то весь час будуть зводити особисті рахунки без ніякої відповідальності всім доносом і депутації до міністерств, з за чого зможуть виникнути зміни в керуванні справами.

Для того, аби уникнути всього цього і ліквідація прошла як слід і швидко, необхідно:

- 1) „Всіх бурших у справ керування земсоюзом осіб знову не допускати до керування.
- 2) Зараз керуючих справами земсоюзів—від керування усунути.
- 3) Для керування справами призначити ліквідаційну керуючу комісію державу з представників заінтересованих в ліквідації міністерств, але без участі бурших земсоюзників.
- 4) Бувший комітет і зараз існуюча ліквідаційна комісія мусять перетворитися в здаточні комісії і мусять у всьому дати відіт державній ліквідаційній комісії, утворенній, як вище зазначено.

Тільки при таких умовах справа ліквідації зможе пройти більш-менш раціонально і користно для держави.

Очевидно, що д. Малан ставить справу цілком об'єктивно, дбаючи про інтерес держави, тільки шкода, що перед буршими петро радськими бюрократом, бо все-одно нічого з того не буде.

Харківці в Київі.

У Київ вилітали харківські ділячі барон Бухберга Браун, однокашники міністра Колокольцова по іншій школі та союзники по роботі на Харківщині.

„Судова“ тяганина.

Решою вказати, вказати в 24-й „Раді“ про закат на самобутнійою української держави, який привів до розвалу української держави, який привів до розвалу української держави, який привів до розвалу української держави...

А ця часом справа з арештами, повинна зупинити на собі увагу кожного, хто не зацікавив собі очей жинкес фетишем сучасности.

Під час війни р.р. 1914—1916 мені довелось перебувати (як члену т-ва допомоги виселенцям з Галичини) у всіх устанках, у всіх в'язницях, жапопаняє про всяких „важких преступників“, яких напихали в'язні, вивчили складні і глибокі коридки вських поліцейсько-жандармських установ, і в ті страши своїм адміністративним цинізмом чася а ніколи не губили надії щось зробити для людини, виходити, полегшити її долю, хоч на мене гримали, тупотіли ногами і далами питаннями: „Да знаєш ли судариня, за кого ви хлопчете: заць это ав-рійский шпёнель, а даже если бы сам царь мій прихотів его выпустить, а бы не отпустили его“, хоч тому шпёнелю було всього 12—13 років і справа долягала з тому, щоб забрати його з уязетка і віддати на роботу в село.

Довелось мені ще за страшиших більшовицьких часів прохати комісарів, щоб не губили людину—українського офіцера і комісара П. Раді, арештованого просто а ніяк, який чинив його з фронту після 3-х річного арбування на війні.

І тоді, тяжчею передержаним, розглянувши справу і випустивши. Але топер, коли настав так званий лад, у мене одураються руки. Голова гауштвахта! Доля зледа мене і з ледь.

Треба було добутись небаченки з арештанцями ще за часів нашого революційного правління.

В командатурі звязали, що пропиту командант не дасть лоти, дона не дозволить головному слідчий. Родок, слідчий, Мохирівський, в руках у якого була ця справа, як раз викав, і поки він був, стоєв нерозрив і коли послала мене ще міжцвурком командатурі, яка накладала на процесі і олову Petchat. Новий лад вже звичайно нелад у наладженні вже інстацій і чекати допомоги в українській командатурі, потім у німецькій (доводилося діятии тижнями) мені, теріи не груди, вже стало не під силу.

Я бачу свідом того, що не а сама чертергія ні матеріялі і люди,

що сидять на головної гауштвахті по 3 місяці через те, зовсім ніби забулі, самітні.

Мені відомо, що де-які з них те пер дієно в такому становищу, яке може викликати найчорнішу меланхолію: „дїла“ про них деєв загублені, прокурори, які зрідка, заглядають, як поспіяти неба, виявляють ангельську невідомість у справах арештованих, бо самі розгадують їх про підстави арешту, бо ніяких матеріялів нема. Навіть на якийсь близький суд у лядей надїї нема! Тим часом серед арештованих найбільше єсть цнрих українських діячів, і наші суди, наші прокурори поважи звернути на них увагу, а не ті наземні урядовці, які, як мені довелось бачити, навіть не знають де і хто у них сидить одні являють урядовцев маір, прийшов допитувати на голову гауштвахту б. військового міністра Жуковського, який сидить зовсім у другому місці. Цим добродіям звичайно не болять, коли поченяться котрай з кращих силів України, та може зовсім нічого не болять; але ми не можемо більш ставитись байдуже до цього недбалства, такого близького до злочинства. Де ж наші суди? Може справді доля знов халкала на наших паів судів обов'язок роботи доітнжу, але жай же вони, не забувають за том політикою кращих своїх високих обов'язків,

Ішунія.

Мирова конференція.

Кінець засідання 25-го травня.

Після перерви засідання відновиється в 10-ої години вечора.

Д-р Раковський виступає з заявою з приводу умов перемир'я.

Він зазначає, що перемир'я з огляду на близькіх мирозі переговори було закінчене в трьох місцях: 28 літня коло Ногозівкова, де демаркаційною лінією була р. Десна, 8 травня—на курському 10 травня—на Брннськом фронті. Крім того рабаві зовсім закінчили перемир'я на українському фронті, а також доклялого фронті.

Лінія, яку запропонував українська делегація, не відповідає лінії постановленій при цих перемир'ях, а тому д. Раковський пропонує прийняти на фронтах курському і брннському демаркаційну лінію, яку вже намітили як українсько-германське, так і єврейське війсьво, що з ворожнеческого і дельського фронтів, то утворити мілану комісію з представників обох сторін.

Д. Шелухин у своїй відповіді зазначає, що встановлення лінії, наміченої українцями, має на меті захистити українських громадян, про що останні просять.

Д-р Раковський знову запитує, про що, власне, йде річ: про мир чи про перемир'я? Треба швидко закінчити перемир'я, а потім можна буде балакати й про границі.

Коли людині,—визнач вин,—починаючи від Вязьмосток і вичаючи західними границями залягать, що хоче прилучитися до України, то ми підемо вам на зустріч.

Далі зазначена комісія совітської делегації оголошила свою заяву в справі повернення майна залізничцв, в якій комісія пропонує організувати тепер передачу майна з тим, що всі умелі будуть вироблені вже при перемир'ях про мир.

Довгий діалог між д. д. Раковський і Шелухиним викликала справа з там, яку роль грає зараз друга Українська німецьке військо.

На прикінці вирішено відкласти засідання до вівторка 28 травня.

Ф. Б.

Всеукраїнська конференція професійних союзів.

На день 21 травня призначено такий порядок засідання конференції:

- 1) економічна політика,
 - 2) організаційні питання,
 - 3) еучасній політичний наєт і тактика проф. союзів.
- Першим виступав Пірогов і заявив: з огляду на те, що більшовицьки дано в прокладі тільки два місяці—поміж їх переважа—вони протестують, виходять з її складу і не будуть коментувати резолюція, ухваленіми вандарнетією.
- Конференція пристала до звани Пірогова з обуренням.

д. Рафес—реферував про національї питання. Він зазначив що професійний рух на Україні повинен іти поруч із рухом всебітного протесту і спеціальними силами прагнати до здійснення його ідеалів.

Український проф. рух зв'язаний з російським, бо не знає, як швидко ціле відбудувати Української держави і російський елемент в проф. руху на Україні—скрізь переважає.

Сьогодні вже побачити можна, що на Україні поченється боротьба і в-решечка на національному ґрунті, а в яку може перейти і робітничий Мехференція, яка тут зібралася, тільки завобігги цьому і не допустити, щоб вклет росіянд між пролетаріатем на національному ґрунті. В робітничій повинна бути національна терпимість. Треба докляче організувати національно-просвітні секції, надавати професійну літературу своїх мовах.

д. Гутман доповниє своєїго попередника що-до організації національно-просвітних секцій.

Віт укр. е.-д. виступив з докладом д. Садонського, який сказав про початок національної боротьби, чого наразом були два закінчення з'їзди.

По короткій дискусії ухвалено з приводу реферату д. Рафеса резолюцію, в якій конференція постановила для скоріших результатів боротьби за економічне становище проф. союзів: вей робітнички, не зв'язуючи на їх національність, організується в окремих. Фінанси, адміністрація й боротьба союзів в обороті здобуття праці—а ола і нерозлучка.

При всіх проф. союзах закладаються національно-просвітні секції, які мають провадити культурно-просвітню роботу. Секції ці концентруються при центральному просвітньому органі проф. руху, що ардується на всіх мовах, якими говорять знаєча частина робітничків, а саме: українською, російською, польською й єврейською. На загальних зібраннях робітнички мають праве виконувати свої доклад на своїй рідній мові.

Зранку 22 травня д. Наулов реферував про тактику економічної боротьби проф. союзів.

Російська революція—каже докладчик—єврейна трудящому людині й далекій перспективі. За революційні робітнички здобуті більшість на заході до цього часу.

Зазначивши здобуття економічної роботи, докладчик зазначив, що робітнички дуже широким артемом і піддаються плати за роботу.

В сучасному політичному становищі робітнички не повинні й думати про дальній здобуття, а охороняти те, що вже здобуте.

Далі малює нам референт тактику більшовиків і їх уряду не лише в Україні, але й в Росії. Своєю невмиглюстю вкляд більшовицькі дезорганізують цю в робітничій масі, змінюючи важкий добробут, фабрики, вирощають і т. д., через те тисячі-тисяч робітнички остались без захисту і без життєвих засобів ще на дуже довгий час. Щоб охоронити робітничі інтереси треба переорганізувати організацію і з'єдинати всіх проф. союзів.

Далші докладчик Національні питання в проф. союзах (Рафеса), волі коаліції (Гарви), робітничі закони даєтєво (Валадишова), боротьба з безробіттям (Шагана) і, сподіваючи стрікуванія (Черного), були обговорені на окремих секційних з'їздах. які відбулися 22 і 23 травня ц. р.

На загальному зібранні 24 травня були обговорені питання, які вклада д. Наумова на тему „Економічна боротьба“. Далі сім'я великим оживлені і виведення до леміу між соц.-рев. і соціалістами.

На другий день конференції обговорювали питання про утворення всеукраїнського центрального совітського проф. союзів, якого завданням є: піддержувати зв'яз з всіми проф. союзами на Україні і з всеросійським центром проф. союзів а також з центральними проф. організаціями інших країв. Крім цього совіт має організувати статистичне бюро і видавати центральний орган.

Прокат цей конференції ухвалили в день 26 травня всеукраїнська конференція проф. союзів прийняла резолюції про культурно-просвітні діяльність в проф. союзах, про національну патію, свободу коаліції робітнички замождовство, безробіття, боротьбу з амк, одю колективні договори, робітничі еверітаріати, професійний союз, пролетарський ізолятив і про соціальне страхування.

По ухваленню тих резолюцій докладчик заявив, що конференція закінчується.

С. С.

Новий з'їзд земельних власників.

В квітні 26 го травня одкрився український делегатський з'їзд земельних власників. На з'їзд приїшли 500 чол. делегатів, з яких чл. чверти селян-хліборобів.

Головою з'їзду обрано селянина з Херсонщини Г. М. Сидоренка, товаришми голови: граф В. В. Степан-Фармор (Харківщина), М. В. Парман (Харківщина), В. Я. Делявський (Волинь) і М. Коваленко (Полтавщина). Членами президії: Л. Люц (Херсонщина), В. Воводський (від херсонського кооперативного земельного банку), Крижонас (Харківщина), Ф. Ластовенко (Катеринославщина), Даниленко (Катеринославщина), Дарган (Полтавщина), Кочубей і Шешель (Чернівчизна), Зданевич і Харченко (Київщина) Гіжидький і Вазарський (Поділля), С. Гуляницький і Делявський (Волинь), граф Гейден і Антонов (від правого київського союзу земельних власників), граф Коломак-Чеповський і Градовський (від союзу землевласників).

В перший день засідань з'їзд змінив назву: замість „Київський правий союз земельних власників“ постановлено надати назвату його „Всеукраїнський союз земельних власників“.

Далі з'їзд обрав дві комісії: земельну, завдання якої розгляд земельних реформ, і комісію по боротьбі з анархією.

У склад останньої комісії увійшли в більшості селяни, що висловились за рішучу боротьбу з агітаторами і погромщиками, котрих за їхню руйнівну діяльність треба тягти до воєнного суду. Члени земельної комісії висловились проти якої б те не було норми в справі купівлі-продажу землі. Великого й обурюючого доклада в цій справі прочитав секретар з'їзду С. Гуляницький.

Німецької варті коло помешкання засідань з'їзду нема.

Сьогодні має відбутись останнє пленарне засідання з'їзду.

В Києві.

Міністр внутрішніх справ Ф. Р. Штейнберг у вівторок 24-го травня згодився на передачу йому посаду посла українського уряду в Берліні. У зв'язку з цим д. Штейнберг тимчасово виходить з партії кадетів.

Н. Романович-Ткаченко. Письменник П. Романович-Ткаченко, дружина б. міністра Ткаченко після звільнення слідство, випущено з тюрми.

На Київщині. За останні два дні тринадцяти звісток з повітів Київщини не надходило.

Зопреда, з Уманя повідомляють, що там ліквідація земельних комітетів закінчена.

В радимиському повіті де-не-де ще вислизали незначні розрухи, але їх скоро стихають.

В бердичівському повіті змінено особистий склад міліції. На ярмарці 22 травня з наказу повітового староства були заарештовані селяни панські коні, заарештовані під час розгону мастиль.

У київському повіті взагалі спокійно, земельні розрухи, самосуди і грабунки в кожним днем зменшуються.

Обід у фельдмаршала Ейхгорна. З нагоди у головкокомандуючого германських військ на Україні генерал-фельдмаршала фон-Ейхгорна був обід, на якому були заарештовані гетьман Іван П. Скоропадський і голова штабу міністрів Ф. Лизаруб.

Обід має приватний характер.

Д. Дорощенко у п. гетьмана В. Лубченка 25-го травня у п. гетьмана України був управлюючий міністерством закордонних справ Д. Дорощенко і нав з ним розмову, яка тривала з 8 год 30 хв. вечора до пів до другої години ночі.

Поміжні дні і години у Д. Дорощенка. Управлюючий міністерством закордонних справ Д. Дорощенко приїздив по вістерках, чвергах, п'ятницях і суботах, делегації від 12 до 1 год. дня, окремих осіб від 1 до 2 год. дня.

Хочуть воскресити інститут старшин і старост. По відомостях обоє, яка стоїть близько до справ організації владі, в найближчій часі мають бути організовані повітові зібрання селянських волостей з сільських комітетів, хоча це остаточно не вирішено, хоча саме будуть замінені волостні земельні комітети, але дуже можливе відновлення інституту волостних старшин і сільських старост.

Згорів панський будинок. У ніч 20 травня в м. Харкові, скверською вулицею згорів будинок місцевого дворянина Левандовського. В будинку

ніхто не жив. Зайнялося в середині, і огонь швидко охопив усе будівлю. Величезний будинок горів три дні. Збитків—520.000 карбованців. Підозрюють підпал. Селяне брали безпосередню участь у ліквідації пожежі.

Передача справ О. Севрюком. Від секретаря українського посольства в Берліні х. Козія, призначеного міністром Д. Василевком, в міністерстві закордонних справ одержано повідомлення, що він прийняв од б. посла О. Севрюка всі справи.

Арешт консулів. У Києві 25-го були заарештовані грецький генеральний консул, найстарший у всьому київському консульському корпусі д. Трапарі і іспанський консул д. Василіаді. Крім того заарештовані: французький консул д. Ненглер, служачий в міністерстві закордонних справ перекладач в французькій мові д. Бартерод і інші.

Арештовані з Остерського повіту. В Подільському участку тримають арештованого остерського комісара Петра Кривду та Зіновія Бойченка, який винеском був у П. Кривду під час арешту. П. Кривді виставлено цілий ряд обвинувачень, які він ввідрішучо відкидає. Зановий Войченко тяжко хворий і ніяк не допроситься, щоб його перевезли в лікарню. Іма арештованим—хліб і вода. На хліб виділяється 1 карб., а на воду—стільки ж, як на хліб.

Протест проти анексії Бессарабії. Мешканці сел Васильківці, Косівці, Курешники, Гогомичи, Кременчука і Атак Соронського повіту Бессарабської губ. надіслали до нашої редакції копію свого доклада Могилівській земській управі для надрукування та передачі відповідним властям. В докладі автори перераховують всі наслідки, які чинять над бессарабською людністю румунські власти, про заборону з'їзду й виходу з Бессарабії, штрафи на всю людність на користь копробаних поміщиків, і просять допомоги від Українського Республіки.

Неперезування. Позачора невідомою особою звернулось по телефону до українського генерального штабу від імені російської делегації з проханням позичити російській і німецькій варті. Генерал-квартирмейстер уже був наказав зняти варту, але потім підозрівачи дось непевне, він рішав перевірити це прохання. Прибувши до голови совітської делегації д. Раковського, він довідався, що ні д. Раковський ні хто з інших делегатів з таким проханням у штаб не звертались. Д. Раковський заявив, що варту в готелю „Марсель“ українська і що він пою варту задоволенням.

Подарунок касі хворих „Помощь“. Праздники каси хворих звернулось до прес. нов. Д. М. Сулицького з проханням оформити нотаріальним порядком подарунковий акт на землю в полтавській губ., яку з року тому подарувала касі хворих „Помощь“ А. В. Семигратова. Земля А. В. Семигратової не є єдиним цілим, дарунок касі „Помощь“; недавно „Помощь“ отримала взірчево поставлений хірургічний кабінет, подарований видатцем „Київської Мислі“ Р. К. Лубковським.

Поправки. Нас прохали повідомити з правду замітки в одній „Долі“ („Нова Рада“ ч. 81), що Микола Лубченко дійсно є співробітником органу Бердичівської Ради Р. Д. „Свободная Мисль“, але його заарештовано не було і під час тривоги в редакції д. Лубченко навіть в її помешканні не був.

Вісті з краю.

„Барвінок“. В с. Пича на, золотокеського повіту, на Полтавщині, ще на рідких землях з'являються учителів, учителів та учнів організувались драматичний гурток під назвою „Барвінок“. Гурток має виходити кілька разів на тиждень. Зараз гурток виставив: „Борці за арт“, „Везталана“, „Наймичка“, „Марта Бортула“, „Товариш Пройайло“, „Переакустичка“ та інші. Найкраще пройшла вистава „Везталаною“. Дуже гарно провели свої роки: учні В. Шандра (роля матері), О. Шандра (Софії) та І. Міхольський (старости). Копія з вистав ідуть на просвітні потреби села.

Хабричтво. Начальник охоронної міліції звернув увагу в зв'язку по міліції на хабричтво між сільськими міліціями. Обидва партия за це не задоволені та увільняти з посади.

Експортне бюро. При харчовому відділі окружного ескпортного комісаріату утворено експортне бюро. Начальником цього бюро призначено д. А. Букуновського. Бюро заведе всім справам, які стосуються експорту.

В справі хліба. Як повідомляють в справі хліба, в Одесі вислали в харчовому відділі, з Одеси вислали до Одеса двох осіб, котрих для достави хліба в Одесу.

Українське гімнастично-спортивне товариство „Січ“. Організація „Вільного козацтва“—організаційний закордонський відділ Генеральної Козацької Ради бере на себе закласти гімнастично-спортивне товариство „Січ“ в Одесі, яке б об'єднало всю українську молоді і навіть всіх громадян українців м. Одеса. В це товариство можуть вступити як чоловіки, так і жінки. „Січ“ матиме свій клуб з жимнастичних, читальню і їдальню. Кожний член „Січі“ вносить при вступі 1 карб. і щомісячно 50 коп. як член вільно-козацької громади. (Заклик до членів „Січі“ приймається в редакції „орг.-запор. відділа“ (Вороподовський валад, кімната № 1).

Херсонщина. В повітах більшемш спокійно. В деяких волостях ведеться серед населення большевицька агітація.

В Одесі на Пересипі серед робітників настрий дуже піднятий. Із Криму, особливо із Севастополя прибули на Пересип у фабрично-заводський район кілька сотень людей, більшість між ними матросів. Відбуваються майже щоденні зібрання, на котрих ведеться агітація виключно большевицького напрямку. Організуються робітничі страйки. Все страйкують пенярі.

За межами міста відбуваються кооперативні наради, засновують анархістичну організацію.

В місті Одесі і в повітах трапляються грабунки.

Найбільш небезпечний елемент по змові ізолюється, але антидержавний рух набрав сили і боротись з ним майже нема змоги. Роззброєння населення проходить майже спокійно.

Де ж вони поділися? 10 травня цього року в селі Слобіді-Кульчівській Каміньського повіту на Поділля з наказу командира 20-го австрійського полку, котрий мистився у Кам'яні, заарештовано дев'ять селян. Арештовано їх за те, що вони ніби-то збирались побити баталія.

Командир згадакого полку казав селянам, що арештованих одвезуть до Києва на слідство. Громада послала до Києва трьох делегатів прохати про звільнення в'язнів. Делегати цілий тиждень бігли ноги, хочаби по всяких столичних інституціях, але... виявилось, що ніхто нічого про цих людей не чув і не знає і до цього часу невідомо, де вони поділися. Вивезено в'язнів ще 18 травня і здається давно дора б їм бути в Києві. Цікаво довідатись, де ж пробувають ті люди і чи не можна б повернути їх до дому, де полишалися малі діти, та безпорадні нещасні жінки?

Заривають „Просвіту“. В м. Хабаному радимиського повіту на Київщині місцева міліція з німцями заривала „Народню Просвіту“. Провідника „Просвіти“ Сергія Мухоміда хотів заарештувати за книжки від „Робітничої Книгарні“, які вони визнали „політичними“ (книжки: Історія України, Кобзарі, лалендарі, зачатники, байки, словники, писемованка та інші). Ці книжки міліція держить у себе більш як п'ять днів і вимагає від організатора „Просвіти“ „бумагу“ від гетьмана: чи маєте право заводити в містечку бібліотеку, книгарню та курси для дорослих неграмотних селян. Членам „Просвіти“ збиратись заборонено. До міліції од „Просвіти“ була подана заява з радимиського (українською мовою) в справі пошування книжок. На цю заяву в міліції відповіли: пішіть по-руськомому, бо тепер вертається старорежимне право. Помешкання „Просвіти“ в перші дні арештування було одведено для війська, яке на той час перебувало в містечку. Тепер військо вже виїшло з Хабного, але помешкання лишається закритим і членам „Просвіти“ місцева міліція з німцями не дають змоги проводити свою культурну роботу.

Настрий серед населення м. Хабного—приводний. Населення дуже недоволене реквизиціями, які чинять німці. Селяне кажуть, що навіть большевики не робили таких реквизицій.

В м. Іванкові (на Київщині) містечку „Просвіту“ теж закрито німцями, які там розмістились, а книжки просвітняські повисосили геть із помешкання школи.

Німцями населення незадоволене. Арешт членів народної управи. В Бердичеві (на Київщині) 24 травня заарештовано, невідомо за що, місцевого українського діяча: голову повітової народної управи А. Щербану та товариша його В. Гайдученка. Першим з них був організатором, а другим головою селянського з'їзду, який розійняно німцями 9 травня.

Харківщина. В рильському повіті московські большевицькі банди грабують і палять.

Щі самі банди 21 і 22 травня обстрілювали в кутелевич охоронну службу в нейтральній зоні.

До німецької військової влади на Україні.

Заява

делегатів трудового селянства 2-го всеукраїнського селянського з'їзду, заарештованих в помешканні на Терещенківській вул. № 2, 10 травня 1918 р. в 12 година дня німецьким військом.

Ми нижчепідписані доводимо до вашого відома наступне:

1. Коло місяця тому назад п. к. с. с. був призначений на 10 п. м. 2-й всеукраїнський селянський з'їзд по жормі представництва, означеній в прикладаній при цьому повістці.

2. На зазначений з'їзд селянство всієї України шире відгукулось і з'їзд пер-важучи навіть норму представництва, заскачену в повістці.

3. Ще до 10 травня п. к. с. с. був заарештований, а самі організатори невідомо по яким причинам не явились на з'їзд.

4. Зібравшись на з'їзд селянство в кількості переважуючій 5000 зваживши на нараді з'їзду від 9 травня 1918 р. всі ті обставини, при яких йому доводиться розпочинати свою роботу, а також велику вагу переживаємого моменту і коручись наказу своїх посланців селян.

а) Ухвалили по одержанню козволу негайно розпочати роботу з'їзду.

б) Обрано замість організаційної комісії п. к. с. с. тимчасову нову організаційну комісію з'їзду в складі одної старшини (атамана) і двох товаришів його від селян з'їзду кожної губернії, а разом 24 чоловіка і доручено їм керувати всіма справами з'їзду.

в) Зважаючи на наказ генерала Ейхгорна що до заборони всяких з'їздів і зібрань бездозволу німецької влади (позаяк від теперішнього правителства України такої заборони не було і ніде і ніде) та інші з'їзди відбуваються) нарада з'їзда послала делегацію по одному представникові від кожної губернії до вищої німецької військової влади на Україні з повідомленням, що депутати селянства зібравлись і просять дозволу на відкриття з'їзду; а для того, щоб не було ніякої провокації—повідомили, що з'їзд не має на меті ніяких заговорів або анархічних виступів, а лише ділову і організаційну роботу.

Німецьке командування 10 травня о 11 година дня відповіло делегації, що з свого боку воно прихильно ставиться до трудового селянства України, яке щиро любить свою батьківщину, а також і до самого з'їзду але остаточно відповість в справі відкриття з'їзду дасть о 7 годинах вечора тогож дня.

г) Обрано було нову делегацію по 3 представники від кожної губернії, а разом 24 чоловіка для відправлення на пристань в справі височення про заарештованих делегатів на трьох пароплавах і прохання відповідної влади доручити їх на з'їзд. Судьба цієї делегації і наслідки її роботи нам не відомі.

д) Ухвалено для ведення реєстрації членів з'їзду і видачі мандатів обрати технічно-писарську мандатну комісію по два представники від кожної губернії, а разом 18 чоловіка.

5. В 12 година дня 10 травня, коли провадилась підготовка до з'їзду технічна праця всіх старшин і їх помічників по губернам прибуше німецьке військо а зброєю сточило помешкання на Терещенківській вул. № 2, вигнало всіх членів з'їзда з кімнат у дворі, а мандатну комісію (що м'їстилась при вході) себ-то звичайних технічних писарів, а не організаторів або агітаторів,—заарештовано було вмісті з винагово буними в коридорі помешкання 3-ма членами делегації і де-кількама возсім стороніями особами та звичайними членами з'їзду.

Всіх заарештованих під конвоем по вулиці було проведено до німецького коменданта, звідтля після 7 година вечора таким же порядком відправлено нас до Лук'янівської в'язниці.

6. Довідомо до вашого відома, що ми не організатори, не агітатори і не агітатори, а лиш тільки звичайні члени з'їзду.

7. Нас заарештовано без проведення якого-небудь обшукування невідомо з яких причин і на яких часі тоді, коли ми абсолютно не відповідали за весь з'їзд, а лиш за себе і за свою роботу, і коли таких, як ми, біля 5000 наших товаришів-делегатів з організаторами, старшинами і їх помічниками відпущено на волю.

Ми нижче підписані арештовані делегати з'їзду просимо німецьку владу військову владу на Україні звернути належну увагу на несправедливу нашу заяву і негайно звільнити відо-

відних заходів що наведення слідства до і випущення нас на волю.

Одночасно з цим копію нашої заяви ми надсилаємо німецькому послеві паної барону Муму, українському правительству, українським організаціям і до преси.

Підписали члени з'їзду:

Члени делегації: К. Тарасенко, П. Кліменко, М. Яновський; члени мандатної комісії: С. Гичку С. Харченко, Х. Багко, В. Вуркаленко, М. Перейма-Біда; члени з'їзду і сторонні особи: Ф. Шнігер, С. Паладійчук, К. Харченко, С. Вавлаженко, Р. Погольний, І. Ямуч, Ф. Закуда, Н. Бунак, І. Я. Панасюк, Павло Киричов, Іван Лобунець, Ф. Дирдира, П. Панамарчук, Л. Печерський, С. Березовський, П. Наставич, Р. Андрійчук, Іван Степанчук, С. Кукшин, Ф. Шмаков, В. Фурман, К. Черненко, І. Задорожний, О. Пащенко, О. Рахубенко, М. Родченко, Г. Черничей, Г. Лахно.

12 травня 1918 року Київ, Лук'янівська тюрма.

На копії приписано: заяви від нас тут ніхто не приймає і коли розпочнеться слідство не відомо, зараз же жить в неволі, не знаючи за що і про що, тяжко. Допоможіть.

ТЕЛЕГРАМИ

Германське офіційне повідомлення 26.

Західний фронт: Після невзначних сутичок на півдні од Хлюпорського каналу і по обидва боки Діксюдену ми захопили в полон більш 70 большевицьких.

Невелика гарматна стрілянина на протязі дня оквишлася вечером на деяких участках бойового фронту. Як смеркло, стрілянина годинами значно збільшувалася в районі Кемеля на південь од Сомих та проміж Мореем—Мошіде. Атаки англійців на Бюша кілька разів мали невдачу. На других участках фронту виявилася жвава розвідочна діяльність супротивника, при чому заарано в полон: на захід Мошіде—американців в кількості Аффетти—французів, на південному березі Ел,—північно-західного боку Іл-Невілля—англійців. (УТА).

Австрійське офіційне повідомлення 26.

Крім кількох піддержаних гарматним вогнем розвідочних спроб італійців в участкові Тонале—ніяких особливих подій. (УТА).

Заява про незалежність Ліфляндії.

БЕРЛІН, 24. Тринадцятого травня представники Ліфляндії, Естляндії та Фінляндії звернулись до канцлера з проханням передати представникові „російської республіки“ Іофе, заяву про незалежність Ліфляндії, Естляндії та Фінляндії. Іофе одмовився взяти її безпосередньо, заявивши про готовність узяти заяву через німецьке міністерство закордонних справ. Канцлер згодився. (УТА).

До майбутніх виборів руминського парламенту.

БУХАРЕСТ, 24. На зібранні консерваторів обговорювалось питання в справі розпочини передвиборчої кампанії до майбутніх виборів руминського парламенту. З промовами виступали прем'єр-міністр Марціломан та міністр закордонних справ Аріон, пояснюючи обставини, через які уряд був примушений підписати мир та які вигоди він забезпечив краю. Марціломан сказав, що завданням будущего парламенту є ризикувати мир, ужити всіх заходів до встановлення внутрішнього порядку в краю (УТА).

Трупи червоногвардійців.

КРЕМЕНЧУГ, 25. Німецька комендантура запропонувала місцевому управлюючому трупи червоногвардійців, похованих у селі большевицьким на братській могилі в центрі міста, перенести їх до 28 травня на кладовище. (УТА).

Дош, КАТЕРИНОСЛАВ, 26. Пішов обложний дощ. (УТА).

Обеззброєння на селах.

МОГИЛІВ, 26. З приводу демонстрації селян, австрійцями робиться обеззброєння, але проходить досить спокійно.

В одному селі арештовано 31, котрі не хотіли видати зброю. (УТА).

Протест проти декларації н. к. п. уч. союзу.

КАТЕРИНОСЛАВ, 26. Українське учительське товариство вислало резолюцію протесту проти декларації київського правого професійного учительського союзу, баючи в декларації старорежимної русифікації й

бажанні задушити на початку національну українську школу та культуру.

Одеса — Керч.

ОДЕСА, 26. Нагадується паролітний рейс Одеса—Севастополь—Ялта—Теодосія—Керч. Рейс відбуватимуться двічі на тиждень. (УТА)

„Молодая Украина“.

ОДЕСА, 26. Вийшло перше число щоденника на російській мові „Молодая Украина“, який видається товариством Соціалістична Провітра. (УТА)

Помежа.

ОДЕСА, 26. Газета „Трибуна“ повідомляє: в передмісті Соколів, в зарослих руминами російських воєнних складах, через вибух в арсеналі, почалась пожежа. Пожежа охопила все передмістя. Скільки знарядь погали навіть у місто. Багато є побитих руминських солдатів та офіцерів. Багато будинків посполано. Причина невідома. (УТА)

Одеська управа.

ОДЕСА, 25. Призначена окружним комісаром Комерційна управа, на чолі з товаришем голови Аркудінським заявив, що в порядку незатвердження урядом приказу Комерційного про призначення Іх, приказу, виданого Комерційним після позбавлення його обов'язків комісара, вона не вважає за можливе взяти на себе керування міським хазайством. Завтра відбудеться засідання міської думи під головуванням інженера Кождратієва для обрання нової управи, бо демократична управа на чолі з Богунським склала свої обов'язки. Фракція думи підшукала голову будущего начальника поставання руминського фронту генлейт. Самілова, товаришами—бутичю прецідента Аверманської земської управи Ярошевича та професора Орбінського. Повідомляють, що між іншими членами управи камічені українець Гладковський, поляк Вокшик. Державний секретарь Кистяковський вїхав до Києва зробити доклад раді міністрів про становище в Одесі. (УТА)

Спротування німців.

ХАРЬКІВ, 25. Германська комендантура спротивує газетні відомості про одякану на прямусові роботи матросів-большевиків, захоплених у Севастополі. Матроси одякані до контратаційного табору. (УТА)

4.000 робітників.

ХАРЬКІВ, 25. Завод загальної компанії електричності став. Решот одержало 4.000 робітників. (УТА)

Розгляд етановища заводів.

ХАРЬКІВ, 25. Призначена особня комісія для розгляду етановища заводів та потреб промисловості. (УТА)

Бандіти.

ОДЕСА, 25. Два бандіти напали на бывшего агента судової міліції Редина і тяжко його поранили, одні із них затримали.

Злочинці.

Невідомі злочинці вбили офіцера Закаржського. (УТА)

Заява з. г. Аркудінського.

ОДЕСА, 25. Становище ковоприваженної управи неясне. Голова до цього часу не привачений, більшість членів управи ще не приступала до виконання обов'язків. По всіх відділах набралось багато паперів, які лежать без виконання. Заступник голови Аркудінський від імені призначених членів управи заявив, що коли таке неясне становище затягнеться, то в найближчі дні вони подадуть в одставку. (УТА)

Ревізія Харчової Управи.

ХАРЬКІВ, 26. Розпочався урядова реввізія харчової Управи. В першу чергу реввізується ревізійний Відділ. Губернський староста запропонував голові повідомити, що гадає робити дума з продовольчою управою, яка не дає харчів населенню, збільшуючи цим до неможливості міськний бюджет. У. Т. А.

Пошина в два мільйони карбованців.

ХАРЬКІВ 26. Ахтирське земство з приводу тяжкого фінансового становища прохає позичку в два мільйони карбованців. У. Т. А.

На селлах.

ХАРЬКІВ, 26. В Харківському повіті в зв'язку з розпочатим сілською великі непорозуміння між селянами.

Большевики в Воронежі

ХАРЬКІВ, 26. Одержали повідомлення про взяття німцями Лисок. Большевики входить в Воронежу, залізничники тероризовані. У. Т. А.

Цукор.

МОГИЛІВ, 26. В місті на цукор нагладено додатковий збір на користь науки. У спекулантах знайдемо чмаале цукру. (УТА)

Проект монархичного ладу.

БЕРЛІН, 23. „Берлінер-Тателіт“ повідомляє з Стокгольму: Фінляндський сенат повідомив комісію Ландтагу по виробленню конституції про намір подати проект нового монархичного державного ладу. Повідомлення взято на увагу. Постановлено більшістю дев'яти голосів проти восьми одкласти розгляд проекту республіканської конституції. Голосували за—старофінни, шведи, проти—молодофінни, аграрії. (УТА)

Лист до редакції.

До п. Редактора „Новой Рады“. Паке Редактере! Прощу надрукувати в редакційній газеті слідуєчий мій лист до вас, як до автора вміщеної в № 31 „Н. Р.“ статті „На суд громадянства“.

Не торкаючись всіх висловлених в цій вашій статті думок і тверджень, дозволю собі лише зупинитись на тих рядках, які ви присвятили мені, бувшому редакторові „Воротьби“, „сіку шаповального і чистого громадського діяча“, не називаючи по імені, по яким причинам не розумію, Микола Шрагу. Дивимся те, що ви не назвали мене, замаскували так мовити, і протиставили мені і його по імені не назвавши, а заховавши під словами „шановний та чистий громадський діяч“—мого батька. Через що потрібно було вам шість скривати. Невже не варт було віддати мене „на суд громадянства“ одверго заявчити, що віддається під суд такий то бувший редактор „Воротьби“ нещасливий і нечесний громадянський діяч Шраг Микола, не приплутуючи до того мюю не менше вас шануемого мого батька Шрага Ілля.

Ви заявляєте, що в редакції „Воротьби“ були знайдені „якісь гроші“ і хочете какнути якусь тіль і на ту редакцію, і на У. П. С. Р., і на мене, очевидно. Але що є дивного, що в редакції і, додам, в котрій газеті нашій знайдені були гроші. Ажже в редакції і в котрій кожної газети, коли у неї є передплата і співоробітників і слугаши можуть бути гроші. Невже Іх не має в редакції „Н. Раді“? Знайдені в редакції гроші „на цюмоу“, пиште ви „творять політична шпигта та інтрига“, для себе ж робите ви „новок“—треба платіку поширювати, роздувати і писати... „на суд громадянства“. Може і в цьому чогось п. Ніковський не договорив. Не могу читати в серцях. Але рішуче заявляю: В редакції „Воротьби“, крім невеличких грошей, які завжди є в кожній редакції на біжучі потреби, ніяких інших „якихось“ грошей знайдене не було. Я не свідчу п. Ніковському, мусируючому в „Н. Р.“—всієї шпигти і інтриги, хоч в той час, коли був труп в редакції „Воротьби“ і коли П було пририто, я вже не бувши відвічальним, а ні фактичним редактором газети „Воротьба“. Це мабуть знає і п. Ніковський, який весь час так ретельно стежив за тим, хто редагує „Воротьбу“, подавав докладні відомості про великі зміни в редакції в своїй газеті. Через що на цей раз п. Ніковський не помигав, що за кілька днів до закриття „Воротьби“ стояв під нею мій підпис, атже не я був редактором, не зрозумію.

Шпигкою, а не чимсь іншим, є ваше твердження, п. Ніковський, що я ніби то „десь ізвичу і небути та безвісті“. І зайвим є ваше старання до шпигку перекинути на „всіх проводирів“, „одповідальних людей“, які „пошквали“. Не маю думки інформувати вас, що я робив весь цей час, дозволю лише довести до вашого відома, аби ви кадалі не подавали несправдливих вісток, слідуєчю: я досі не ховався і не маю наміру ховатися. Нема чого, паке Ніковський, у мене чиста совість. Перебував я весь час у Києві, жив цілком легально, ні від кого не криючись, під своїм власним іменем, на своему старому помешканні. На свята, день на п'ять, так само не криючись, їздив до Чернігівця. Отже я не в „небутті“, а не „зникнув“, я не в „безвісті“ і про це ви при бажанні могли б завжди довідатися.

На другі ваші випадки, що до членів нашої партії У. П. С. Р., я не буду відповідати. Очевидно, цікавлячи п. Ніковського відповісти і пояснення будуть дані, але не йому, а попередше центр. комітетом партії самостійно. партії і по друге мим же всім українській демократії.

Ківаючи з тим же тяжким настроєм, з яким ви пишали і своєю статтю, паке бувши товаришу мій по президіуму Центральної Ради, паке Ніковський, тягнувши в свій час до суду цілу єврейську націю, а тепера тягнувши цілу соціалістичну партію, дозволять зауважити слідуєчю:

Ви праві, коли кажете, що „на суд повинен прийти всякий, кого об-

винувачують“. Не на який суд? На Ваш? Коли ви маєте на увазі справді суд громадянства, той суд, перед яким ви стоїли самі за вашу статтю також „судову“ про євреїв, і перед яким ви, а не я, мусите стояти за написаними статті збудованої на політичних підкахах та інтригах, то... чи не варт вам себе не залічувати до складу того суду, чи не варт вам пам'ятати, що коли ви в тому складі суду будете, то завжди буде яскраво пригадуватись та фраза, яку ви в статті вашій згадуєте: А судді хто?

В свій час суд демократії, до якого і ви поки що себе залічете, винесе і вам і другим вердикт. Побачимо, хто буде виправданій ним.

Бувший редактор „Воротьби“, бувший член центрального к-та У. П. С. Р., член У. П. С. Р. с.м. Ілля Шрага Микола Шраг.

22 19—18

Р. Дуже вдячний ще п. Ніковському, який має очевидно найтісніші зв'язки з нинішнім урядом і знає, ког має карати Немезида сьогоднішас за його вказівки і пояснення, що проводив нашої партії переслідувати ніхто не збирається.

3 приводу листа М. Шрага.

Те що М. Шраг надрукував свого листа поперед у київській газеті, а потім прислав його нам по пошти, власне дає нам право цього листа не друкувати. Але самий лист об'єктивно тільки ілюструє та потверджує те, що ми в свій час говорили про нашу колишню урядову партію, її представників та пресу. Окрім того густо прикрашений лайкою, особистими образами та кечепурними інтанками, лист М. Шрага редакція „Новой Рады“ не умістила би в себе, коли б тепер виходила преса партійних товаришів М. Шрага. Попереду дам одповіді на питання М. Шрага.

1. Через що я не назвав імені редактора „Воротьби“ Микола Шрага в своїй статті „На суд громадянства“?

Одповідь: Ні через що. Мене цікавив самий факт упертої мовчанки, на якого я вказав і підкреслив тим, що хоч мовчав людина не почуває певного громадського обов'язку, то це тим дивніше, що принаймі ж вона походить з порядної сем'ї, а елементарних сирах моральності не розуміє. Менше всего мене цікавило те, що він називається оттак-то і менше всего я думав какнути до одповідальності його,—адже—факт, що він не обизвався до того часу, ніде і ніки.

2. „Невже Іх немає в редакції „Новой Рады“? Себ-то грошей.“

Одповідь: Нема. По російській пресі пішла погослова, що в редакції „Воротьби“ знайдені якісь великі гроші. „Нова Рада“ тих заміток не підхоплювала, не шкряла, аж поки з цього приводу про українських правителів не почали говорити, як про злочинців. Тоді ми мусили поставити тільки питання, чом нема ніяких пояснень з того джерела, якому злочинство закинуто. Для себе я зробив висновок, що перше ніж щось певне сказати, треба вилухати того, кому роблять закиди. Той мовчав.

3. „Но на який суд? На Ваш?“ (всакій обвинувачений повинен прийти).

Одповідь: На суд громадянства. Даремо при цій нагоді М. Шраг намагаться і одвод проти мене виставити: автор „судової“ статті, мовляв, Ні, на суд громадянства: це значить, що тим чи іншим способом повинні одповідальні політикі й проводирі вияснити, що власне й з яких мотивів вони робили, що єсть правда, а що шпигта. Я ж укавав, що не думаю про суд української держави. Але де я себе залічував до складу суду? І я навіть не уявляв собі, що хтось може зрозуміти, ніби я проношу сотворити якийсь трибунал... Невже я мусу вияснити хоч би й М. Шрагові, що воно таке за суд громадянства.

Перего мною були факти і події. Оцінюючи Іх, я вважав українське національне становище сугово неприемним та ослабленим. Заявлячи, що брах простої інформації про нещасних героїв просто так в'яже руки. Це питання про одповідальність і навіть просту словесну одповідальність (коли людина одповідає, говорить, а не мовчить) я поставив об'єктивно. В „результаті“,—обрався Микола Шраг і загалом велики непристойну, з грубими інтанками і хлюпачою ображеною лайкою істерку. Подивіться—чи це справді не істерика, коли М. Шраг в безпам'ятстві сам собі судирчить на кожному кроці. Він заявляє ніби я, виступаючи проти шпигот та інтриг, для себе роблю висновок,—„треба платіку поширювати, роздувати і писати“. А через два рядки скромно: „не могу читати в серцях“.

Значить, хочеться читати, коли в однім випадку про спробу зробимо.

„Не маю думки інформувати вас, що я робив весь цей час, дозволю лише довести до Вашого відома... Інформация і єсть повідомлення.“

Каже М. Шраг, що жив зовсім легально, не криючись у Києві, їздив на свята додому. Роздасавшись у тій близькості та легальності, в кіпці листа М. Шраг надумав уколоти мене близькістю до уряду, який ніби то не думає переслідувати проводирів партії с-р. Останнього я не кавав. Кавав, що цілу партію, комітет цілої партії не можуть так-таки схочити і зникнути без сліду. М. Шраг не розуміє того, яку сумну посвідку він видає собі: живу собі, їзжу на свята... Значить, справді нікого його не цікає, чому ж він киває на мое авторитетне пояснення?

Ціде і міжкими способами не тягнув я на суд мій цілу партію. Я судив про партію, отже висловлював свої думки про певні факти і явища. Нехай мене Бог боронить, щоб з мюю ще почала полекіту есерівська партія та ще методом М. Шрага,—адже—справа проста була перед ним: заявити, що лінійки непевних грошей в редакції „Воротьби“ не знайдемо,—а він же зробив так, що рішучість заяви вступила в полемічну молотову.

Але лихо не в мій, в істерції М. Шрага, а в тому, що такі люди, як він думають, що сміють сміятися на своїй квартирі та їздити на свята додому єсть провай публічного життя, що це не значить, що він ховається. І який пишній жист: „при бажанні могли б завжди довідатися“... Невже ж я писав статтю для того, щоб М. Шраг тикав мені в руки свою одресу.

Сум і шкода дивитися на це кривління замість поважної й серйозної одповіді.

Хоч, натурально, і з листом М. Шрага може виявитися знов та фатальна кругова невідповідальність, бо він заявив, що він не редактор „Воротьби“ і не-член комітету партії. Але коли вже взявся він одповідати, то на основі його листа мусу уступити свій висновок: це справді була якась пошесть на нас, що нашу національну політику та владу тримали в своїх руках люди абсолютно невідповідальні, рішуче не здатні зрозуміти навіть елементарну принципальну справу, не здатні в питаннях громадської честоти піднятися вище своєї хлопчачої амбіції.

Ан. Ніковський.

Відозва.

Товариство діячів українського пластичного мистецтва, маючи на увазі можливість всіх художних сил України, які співчувають завданням і меті розвитку національного українського мистецтва, бере на себе ініціативу скликання з'їзду по питанням художньої освіти й виховання—худ. малювання,—архитектури,—різбарства, художньої промисловості та народного мистецтва.

Тимчасовий комітет по скликанню з'їзду прохає прибути на цей з'їзд і взяти участь в роботах з'їзду, який одривається 9-го червня (н. ст.) у 12 год. дня у Києві в помешк. українського клубу (пр. Прорізної і Пушкінської вул.); з'їзд має продовжуватися не більше тижня.

На цей з'їзд запрошуються в неомеженному числі представники од художніх, художньо-промислових, професійних, та освітніх шпиг, худ. організацій, товариств і діячів по українському мистецтву. На час з'їзду утворяться виставка по всіх галузях мистецтва, для того прохає участьників з'їзду прислати, або привезти з собою свої художні речі українського мистецтва а також фотографії і повідомити комітет про теми своїх докладів. За справками прохаєт звертатися по адрес: Київ, Художня школа (Сіна площа) од 4—6 год. дня по середам і п'ятницям і по-дня за тижнем до з'їзду. Призначим буде дано помешкання дурно.

Тимчасовий комітет: голова художник М. Козак, члени: проф. Г. Павлуцький, дер. К. музей М. Білянський, археолог Д. Шербаньський, художники: Ф. Кричевський, М. Жуа, А. Серета, Ф. Іранський, Г. Нарбут; архитекти: Ф. Олтаржевський, „Журавський, В. Нарбцов, скульптор Г. Балавський, секретарь художник К. Трахименко.

Об'ява.

Окрім негайних випадків нан гетьман, приймає делегации, прохаєт та одвідувати по середам і п'ятницям у будинку ч. 40, по Інститутській вулиці, для чого, за два дні до прийому, обов'язково попередити записи у канцелярії гетьманського господаря штабу гетьмана, в будинку ч. 3, до Олександрівської вулиці, від 10 години ранку до 1 години дня.

Занесли особи за день до прийому від 2 до 4 години дня, в канцелярії гетьманського команданта (в тім-же будинку) одержуть особисті квитки для входу в гетьманський будинок.

24 травня 1918 року.

Гетьманський господарь М. Ханенко.

Редактор Андрій Відовський.

Оголошення.

Загальні Збори Мирно-Методівського Брацтва відбудуться в середу 29-го травня ц. р. о 6-ій годині вечера у власному помешканні—Митрополитанский дм при ов. Софії.

Курси на вчителя. З 29-го травня розпочинає ся вчення на курсах для підготовки на вчителя. (Тереківська ч. 3). Уейх, то записався, або хоче записатися, прохаєт зайти до 5-ій години дня на початок лекцій).

Збори звісного комітету партії с-ф. Сьогодні у вечера в Укр. Нац. Клубі збори київських членів партії с-ф і лекція І. А. Феценко-Чопівського про торгові стосунки України з Німеччиною та Австрією.

Збори Головного комітету партії соціалістичної в середу о 6 год. вечера значайні збори Головного комітету партії соціалістичної.

Всеукраїнська спілка лікарів. У вівторок 28 травня о 7 години вечера в помешканні українського клубу (Пушкінська 1), відбудеться продовження надзвичайного засідання спілки.

З'їзд конуців яєць. Другий департамент міністерства харчових справ скликає з'їзд конуців яєць—експортерів України. З'їзд одбудеться 30-го травня в 5 години вечера в помешканні міністерства—Бібиковський бульвар, ч. 18.

До вчителів. В департамент нижчої освіти прохаєт учителів, котрі викладають по київських українських гімназіях мову, письменство, історію та географію, а також і тих учителів, що працюють по українознавству в середніх та вищих початкових школах, прийти в середу 29-го травня о 7-ій годині вечера на Гоголівську ч. 7 у вищу початкову школу на збори вчителів-українців для обговорення питань, зв'язаних з літніми учительськими курсами.

Учительське бюро преси. При всеукраїнській учительській спілці та спілці учителів м. Києва організувалось бюро преси, яке являється посередником між учителями та інституціями. Бюро праці має метом—давати найбільш відповідні кандидатів на посади учительські, лекторські, інструкторські і т. п. Тому бюро праці звертається з ширим проханям до всіх інституцій державних та громадських, які потребують працівників—педагогів, подавати в бюро праці відомості про вікші посади й службові умови.

Адреса: В. Володимирська 30. Ввечір відчинено що-дня від 7—9 год. веч.

Оповідки.

Д-р Соцін хроп. грішпер, шаєкр, сифіліс (606-914). Пр. 9-11 і 4-8. В. Житомир. 25. 15—0650—9

Д-р. Колонійцев н.ч. сифіліс (806—915) і грішпер Гоголівська. 2а. Пр. 11—1 і 5—7. в. 22—0581—18

Д-р Черняк, сщ. водолазар для кождого роду полових звороб. Вед. Житомирська 16. 9—2 та 5—9. 12—0598—10

Кооператор, працюючи два роки шім Союзі Споживачів Т-в, хоче зміняти посаду на бухгалтера, секретаря, весті торговельну організацію, також видавничо діло і т. п. Повідомлення: „Нова Рада“, Ісстят, 22. бухгалтеру для Кооператора. 1—781—2

Нагорода 500 карб.

тому хто вкаже місце пробування хлонця Мечислава Гравата літ 13, котрий на весні 1917 р. вїбув із Львова в напрямі до Києва. Адреса: Київ, Пушкінська № 3 Т-во „Добробут“, Веретельник. 3—0669—2

Всім! Всім! Всім!

Всі українські видавництва, книгарні, книгозбірні, друкарні, Т-ва „ПРОСВІТА“ редакції всіх українських часописів, газетні кіоски і т. п. прохаємо подати свої адреси для відшлення у новому інформаційному виданні. Київ, Хрещатик 39. Центр. експедиція українського друку. 5-0675-2

Досвідчений інструктор по бібліотецтву

шукає посади губерніяльного інструктора по бібліотецтву на Україні (згодиться бути і повітовим). Має певний інструкторський досвід і відповідну освіту. З початку 1913 р. і до революційних подій інструкував на північній Росії (на Костромщині) Сам я українець і добре володію українською мовою. Маю солідні та гарні рекомендації від м-ва зем. справ.

Адр. Київ, Лавра, 3-й корпус № 87 М. Г. Волянському. 3—0664—3

Товариство „ЧАС“ у Києві

продовжує на 1918 рік видання й приймає передплату на місячний критико-бібліографічний часопис

„КНИГАРЬ“

літопис українського письменства, (рік видання другий) Ціна часопису „КНИГАРЬ“ пересилкою на рік 15 карб. а першого квітня до кінця року 12 карб. Перші чотири книжки „КНИГАРЬ“ за 1917 рік досилаєтья новим передплатникам за додаткову плату в 3 карб. Оповітки видавництва по 50 коп. за рядок. Гроші на передплату надсилаєт по адресі: Київ, Володимирська 42. „Час“, редакция „КНИГАРЬ“

Видавельсь-т-во „Час“. Редакт.—В. Старий. 5—0140—1

Друк. Апд. Т-ва „Петро Барський“